

ด่วนที่สุด
ที่ พน ๐๒๐๑/๖๕

สคค. (eMail)
กวก. ๖3
วันที่ ๕ มิ.ย. ๖๕
เวลา ๑๔.๐๐ น.
ส่ง : กวก.
รับที่ : ๕3453/65
4 เม.ย. 2565 เวลา 13.07 น.

กระทรวงพลังงาน
ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี
ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๒๔๑ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๒๔๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุม กรณีกระทรวงพลังงานกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา กำลังการผลิตไฟฟ้า ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงพลังงาน ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑.ความเป็นมา

๑.๑ กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือที่ พน ๐๒๐๑/๓๔๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๑/๑๐๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีที่ได้มีบัญชามอบหมายกระทรวงพลังงาน รวบรวมข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำเป็นประเด็นพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือกราบเรียน นายกรัฐมนตรี เสนอเรื่องการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยแจ้งว่า อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร กรณีกระทรวงพลังงานไม่อาจหาข้อยุติในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในเรื่องกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา กำลังการผลิตไฟฟ้า

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ลงมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน และรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑.๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/๙๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ กราบเรียน นายกรัฐมนตรี เสนอเรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยแจ้งว่า อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ พิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และเสนอรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ลงมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานรับเรื่องนี้ไปดำเนินการร่วมกับเรื่อง การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน (กรณีกระทรวงพลังงานกำหนดนโยบายและแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ มอบหมายให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนถูกต้อง ตรงกัน และรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒. ผลการดำเนินงาน

บัดนี้ กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ กระทรวงพลังงานได้มีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาใน ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของกระทรวงพลังงานโดยการลดสัดส่วนกำลังการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำให้สัดส่วนกำลังการผลิตไฟฟ้าของรัฐ ต่ำกว่าร้อยละ ๕๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๖ วรรคสอง

ประเด็นที่ ๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้กระทรวงพลังงานทบทวนแก้ไขยุทธศาสตร์และแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (Power Development Plan : PDP) โดยมีสาระสำคัญคือ ให้กระทรวงพลังงานพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานและแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (Power Development Plan : PDP) เพื่อกำหนดแนวทางให้รัฐมีส่วนการผลิตไฟฟ้าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑

ประเด็นที่ ๓ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบต่อความมั่นคงและค่าไฟฟ้า โดยมีสาระสำคัญคือ เมื่อรัฐมิได้เป็นเจ้าของระบบการผลิตย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้าและส่งผลกระทบต่อสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าของรัฐ ให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ และอาจจะทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการใช้ไฟฟ้าในราคาที่สูงเกินจริงจากต้นทุนและปริมาณการผลิต

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นในประเด็นดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปได้ดังนี้

- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีความเห็นว่า เรื่องนี้สืบเนื่องมาจากมีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับสัดส่วนการบริหารจัดการการผลิตไฟฟ้าว่าสอดคล้องกับมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือไม่ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้สอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริง โดยเชิญผู้ร้องเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจง และได้มีคำวินิจฉัยออกมาโดยมีสาระสำคัญว่า การที่รัฐเป็นเจ้าของไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ตามที่รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๕๖ กำหนดไว้ นั้น จะต้องพิจารณาแยกส่วนกัน ทั้งระบบการผลิต ระบบการส่ง และระบบการจำหน่าย โดยรัฐจะต้องเป็นเจ้าของแต่ละส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ไม่ใช่การนำทั้งสามส่วนมารวมกันให้เกินร้อยละ ๕๑ หรือนำเอาสัดส่วนที่ถือหุ้นมารวมกันแล้วนำมาเฉลี่ยให้เกินร้อยละ ๕๑ เพราะคำว่ารัฐเป็นเจ้านั้น ต้องมีอำนาจเข้าไปควบคุมและบริหารจัดการด้วย และได้มีข้อเสนอแนะให้กระทรวงพลังงานพิจารณาทบทวนปรับปรุงยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานให้สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดไว้ และเมื่อได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ก็ได้เชิญกระทรวงพลังงานมาหารือร่วมกันในเรื่องดังกล่าวว่าสามารถปฏิบัติตามคำวินิจฉัยได้หรือไม่ ซึ่งปรากฏว่ายังมีความเห็นไม่ตรงกัน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยส่งเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอยืนยันตามคำวินิจฉัยเดิม แต่ในส่วนที่จะดำเนินการต่อไปนั้น เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่จะพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ กระบวนการของผู้ตรวจการแผ่นดินเสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่ได้ส่งเรื่องไปที่ คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ การดำเนินการต่อจากนี้จะเป็นไปตามผลการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้แล้ว และการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินสิ้นสุดแล้ว แต่ไม่ได้เป็นการตัดสินคดีของผู้ร้องที่จะนำเรื่องดังกล่าวขึ้นสู่ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยต่อไป

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ร้องเรียนเห็นว่าเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องสัดส่วนการผลิตพลังงาน ไม่ใช่โครงสร้าง แต่มาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กล่าวถึงโครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐาน ไม่ใช่สัดส่วนการผลิตพลังงาน ดังนั้น การดำเนินการของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือโรงไฟฟ้าอื่น ๆ ไม่ขัดกับบทบัญญัติดังกล่าว แต่เป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้าและส่งไฟฟ้ามาให้รัฐรวบรวมและจัดให้ประชาชนอย่างทั่วถึง เพราะฉะนั้นโครงสร้างและโครงข่ายของรัฐยังคงเป็นของรัฐ ในส่วนการดำเนินการของเอกชนก็เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนอยู่แล้ว เพียงแต่เอกชนเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าและรัฐเป็นผู้ซื้อไฟฟ้าหรือซื้อบริการจากเอกชนเท่านั้น รัฐไม่ได้จำหน่ายโครงสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานและแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าไม่ได้กระทบโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานใด ๆ การพิจารณาคำร้องของผู้ร้องเรียนในเรื่องสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ จึงนอกเหนือวัตถุประสงค์ของบทบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องที่เอกชนดำเนินการผลิตไฟฟ้าและนำไฟฟ้ามาขาย โดยรัฐไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าเองทั้งหมด การผลิตกับโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานเป็นคนละกรณีกัน โดยนโยบายของกระทรวงพลังงานไม่ได้มีการกำหนดหรือการดำเนินการใด ๆ ที่จะจำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลออกไปให้กับเอกชนหรือผู้หนึ่งผู้ใดจนลดลงต่ำกว่าร้อยละ ๕๑ แต่อย่างใด

มาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญฯ มีเจตนารมณ์ที่จะกล่าวถึงโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐาน แต่ส่วนนโยบายหรือแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการผลิตที่จะรวบรวมไฟฟ้าที่ส่งเสริมให้เอกชนผลิต และรัฐรับซื้อมาเพื่อจะจำหน่าย จ่าย แจก อีกทอดหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานใด ๆ ดังนั้น ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าจึงไม่ได้มีการกำหนดหรือการดำเนินการใด ๆ ที่จะจำหน่าย จ่าย แจก หรือโอน โครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลออกไป

- ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงาน มีความเห็นว่า คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีหน้าที่ดูแลในเรื่องความมั่นคงของระบบไฟฟ้าและอัตราค่าบริการ โดยที่ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าประเทศดำเนินการโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซึ่งรับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน มีการดำเนินการตามมาตรฐานสากล นอกจากนั้นความมั่นคงด้านไฟฟ้ายังรวมถึงการให้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ซึ่งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานก็มีหน้าที่กำกับดูแลด้านนี้ด้วย และรวมถึงความมั่นคงในด้านเสถียรภาพและคุณภาพของการให้บริการไฟฟ้า โดยคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้เริ่มกำกับดูแลด้านความมั่นคงของระบบไฟฟ้าตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีการพัฒนามาตรฐานอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งด้วยระยะเวลามากกว่า ๑๐ ปี ย่อมเห็นได้ว่าระบบไฟฟ้าของประเทศไทยมีความมั่นคง และเป็นแรงจูงใจให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากระบบพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทยมีความมั่นคง มีเสถียรภาพ และมีคุณภาพ

สำหรับความกังวลเรื่องค่าไฟฟ้าว่าหากรัฐไม่ได้เป็นเจ้าของระบบการผลิตร้อยละ ๕๑ จะทำให้ค่าไฟฟ้าแพงขึ้นและจะเป็นภาระของผู้ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นนั้น ขอเรียนว่าความมั่นคงของอัตราค่าบริการค่าไฟฟ้าขึ้นอยู่กับปัจจัย ๓ ประการ ดังนี้ (๑) เรื่องการผลิต สายส่ง โครงสร้างการผลิตเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้มีการประเมินและกำหนดไว้ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (Power Development Plan : PDP) ว่าเป็นไปตามความต้องการของการใช้ไฟฟ้า มีการกระจายเชื้อเพลิง มีการลงทุนที่เหมาะสมทำให้เกิดความมั่นคงและไม่เป็นภาระแก่ผู้ใช้ไฟฟ้า (๒) การลงทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยวิธีการประมูล (Bidding) ซึ่งเป็นวิธีการลงทุนสากล เป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ถูกที่สุดและเหมาะสมที่สุดซึ่งผู้ใช้บริการจะได้รับภาระน้อยที่สุดและเป็นไปอย่างเป็นธรรม (๓) ค่าบริการที่สะท้อนถึงต้นทุนในระบบไฟฟ้า โดยระบบไฟฟ้าในประเทศไทยมีครบทั้ง ๓ ปัจจัยดังกล่าว ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยมีความมั่นคงด้านอัตราค่าบริการค่าไฟฟ้า

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้แจ้งเวียนรายงานการประชุมฉบับดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณารับรองรายงานการประชุมด้วยแล้ว ซึ่งไม่มีผู้ใดขอแก้ไขรายงานการประชุมแต่อย่างใด

๓. ความเห็นของกระทรวงพลังงาน

กระทรวงพลังงานขอเรียนว่า ยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานและแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan : PDP) เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงพลังงานของประเทศไทย โดยเน้นการกระจายชนิดเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า การใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น และประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้น

/ ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานเห็นว่า โครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานตาม บทบัญญัติมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น หมายถึงโครงสร้างหรือ โครงข่ายที่รัฐเป็นเจ้าของอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งกระทรวงพลังงานไม่มีนโยบายที่จะแปรรูปโครงสร้างหรือโครงข่าย ขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานของรัฐดังกล่าวให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐ เป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ แต่อย่างไรก็ดี อีกทั้งยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานและแผนพัฒนากำลังผลิต ไฟฟ้า (Power Development Plan : PDP) ไม่มีเนื้อความหรือถ้อยคำใดที่จะมีการดำเนินการเพื่อให้ ทรัพย์สินที่เป็นของรัฐตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐถือหุ้นน้อยกว่าเอกชนแต่ประการใด

สำหรับประเด็นเรื่องความมั่นคงด้านไฟฟ้าและค่าไฟฟ้านั้นเห็นว่า หน่วยงานที่กำกับดูแล เรื่องความมั่นคงด้านไฟฟ้า คือ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบ กิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการ พลังงานขึ้นมาเพื่อให้มีหน้าที่ป้องกันการใช้อำนาจผูกขาดโดยมิชอบ ให้การคุ้มครองผู้ใช้พลังงาน และผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการพลังงาน ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบกิจการพลังงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง มีปริมาณเพียงพอและทั่วถึงในราคาที่เป็นธรรม และมีคุณภาพ ที่ได้มาตรฐาน ตอบสนองต่อความต้องการภายในประเทศ และต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้กำกับกิจการไฟฟ้า บนหลักการ การบริการสาธารณะ เพื่อให้มีการบริการไฟฟ้าอย่างเพียงพอ ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยกำหนดราคาสะท้อน ต้นทุนที่แท้จริงตามแนวคิด “Cost-Based Pricing” และคำนึงถึงผลตอบแทนที่เหมาะสมของการลงทุน การประกอบกิจการพลังงาน โดยมีเป้าหมายให้ผู้ใช้ไฟฟ้าสามารถเข้าถึงบริการในราคาที่สามารถหาซื้อได้ และระบบไฟฟ้ามีความมั่นคงและเชื่อถือได้พร้อมในการให้บริการ

นอกจากนี้ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานยังทำหน้าที่กำกับผู้รับใบอนุญาต การประกอบกิจการไฟฟ้ามิให้พักหรือหยุดให้บริการพลังงาน หรือเลิกประกอบกิจการพลังงาน เพื่อดูแล ด้านพลังงานให้มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและปกป้องผลประโยชน์ของผู้ใช้พลังงาน ตลอดจน กำกับศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าให้ทำหน้าที่ควบคุม บริหาร และกำกับดูแลการส่งการเดินเครื่องโรงไฟฟ้า ทั้งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและของเอกชน รวมทั้งกรณีที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจาก ต่างประเทศ ให้ระบบพลังงานมีความสมดุล มั่นคง มีเสถียรภาพ และมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงเห็นว่า การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan : PDP) ของกระทรวงพลังงาน มิได้ขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๕๖ วรรคสอง ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่อย่างใด และกระทรวงพลังงานได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องครบถ้วนตาม รัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ซึ่งความเห็นของกระทรวงพลังงานดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และสำนักงานคณะกรรมการ กำกับกิจการพลังงาน ที่ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องนี้

ในการนี้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติว่า “...ในกรณีที่ไม้อาจหาข้อยุติได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว...” และตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่บัญญัติว่า

“(๒) ...หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบถึงการดังกล่าวและ (๓) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินและสั่งการตามที่เห็นสมควร ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้คณะกรรมการหรือหน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาและเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก็ได้ เมื่อคณะรัฐมนตรีสั่งการเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งให้บุคคลหรือชุมชนทราบ หากบุคคลหรือชุมชนเห็นว่าคำสั่งการของคณะรัฐมนตรียังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยตามมาตรา ๗ (๔) ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง” ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงานจึงขอเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณา ดังนี้

๔.๑ รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี

๔.๒ เห็นชอบให้กระทรวงพลังงานดำเนินการตามยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานและแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ (PDP 2015) ซึ่งปรับเปลี่ยนใหม่เป็นแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (PDP 2018) และฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณาสั่งการตามข้อเสนอของกระทรวงพลังงานตามที่เห็นสมควรต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

กองกลาง

โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๑๗๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๑๘๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ suthamaskr@energy.go.th